

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus XI. De portione Canonica, debita Episcopis, ex legatis piis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

vim earum retinent; textus autem authenticæ illius *indefinitè* dicat, quod Novella 131. *Solum* dicat *restrictè*, ut patet ex iplo utriusque textu; non adeo certum est, universim hoc procedere ex vi illius textus, quia tamen communis sententia stat pro causis piis, & detractio Falcidiæ potissimum fundatur in dispositione juris civilis, quæ in causis piis non attenditur, in quantum illis præjudicat, in iudicando recedendum non est à communi sententia, ut tradit Zoësius in ff. ad L. Falcidiam; præsertim cum lex Falcidia contra voluntatem Testatoris inducta sit, ut habetur in *ut. c.* Raynaldus 18. *h. t. in fine.*

ARTICULUS XI.

De portione Canonica, debita Episcopis, ex legatis piis.

2280 **D**E hac quæstione agitur in *c. Requisisti* 15. *h. t.* quia verò hanc quæstionem ex professo tractamus à n. 3422. eò me remitto; in præsens solum pauca hic annotando. 1. hanc portionem Episcopo competere ex legatis piis non tantum factis Ecclesiæ suæ *Cathedrali*, sed etiam *aliis*, non modo Ecclesiis inferioribus, verum piis quoque locis *in sua Diocesi existentibus*; ubi nota, signatè dici *Ecclesiis*, & *locis piis*, ne procedat etiam de his, quæ directè fiunt *personis* Ecclesiasticis intuitu suarum personarum, prout ipsum *c. Requisisti* distinguit.

2281 Deinde, per privatam voluntatem aliquid legantis Ecclesiæ, vel personæ Ecclesiasticæ, intuitu ipsius Ecclesiæ, non posse prohiberi, ne portionem suam detrahat Episcopus; hæc enim introducta est per Jus publicum sacrorum Canonum, cui pactis privatorum derogari non potest, *arg. L. Jus publicum. 38. ff. de pactis*; nec ullibi reperitur cautum contrarium; nec obstat, quantumvis jure publico introducta sit detractio Falcidiæ, vel *Trebellianicæ*, illam voluntate Testatoris prohiberi posse, nam de hoc specialiter cautum est in jure.

2282 Quòd enim detractio Falcidiæ possit prohiberi, habetur in *authent. sed cum Testator. C. ad L. Falcid.* ibi: *Sed cum Testator hoc expressim voluit, non ignarus, quis modus sit sui patrimonii, cessat Falcidia, & si hæres in hoc defuncto non pareat, de-*

feretur hereditas personis enumeratis Substituto de legatis, & fideicommissis. Item Nov. 1. *c. 2. in fine*: *Si verò expressim designaverit, non velle hæredem retinere Falcidiam, necessarium est Testatoris valere sententiam, & aut volentem eum parere Testatori, aut, si parere noluerit, eam quidem recedere ab hujusmodi institutione, locum verò fieri Substitutis, & Cohæredibus, & Fideicommissariis, & Legataris, & Servis, & iis, qui ab intestato sunt, & aliis secundum prius à nobis inventam in talibus viam.*

De detractioe *Trebellianicæ* idem de 2283 ducitur ex verbis cit. Novella 1. quia in illo textu Imperator sub nomine *Falcidiæ*, etiam intellexit *Trebellianicam*, ergo sicut illius, ita hujus detractio, vi eius Novellæ, à Testatore prohiberi potest; ant. probatur; si enim eam non intellexisset sub nomine *Falcidiæ*, Justinianus non bene recensisset illos Fideicommissarios, qui succedunt, nolentibus parere Testatoris prohibitioni, non enim censendus est loqui de casu Successionis, cui nunquam sit locus; at, si *Trebellianicæ* ibi non censetur prohibita, nunquam potest esse locus Successioni Fideicommissario; cum hæres volendo detrahere *Trebellianicam*, nec contra legem, nec contra voluntatem Testatoris agat, si ab hoc eius deductio prohiberi nequeat.

Annor. 3. quando dicitur, portio 2284 nem Episcopo deberi ex piis legatis, quæ Testator Ecclesiis, vel locis piis reliquit, addi circumstantiam restringentem in cit. *c. Requisisti*, ibi: quæ Testator *pro anima sua legat, & c. in nostra. 10. de Sepultur.* ibi: *pro anima sua in ultima dispositione*, consequenter non deberi ex legatis *alio titulo*, factis, v. g. ex gratitudine pro obsequiis sibi præstitis, pro ornamentis Ecclesiæ, pro lumine perpetuo &c. de quibus plura v. à n. 3422.

ARTICULUS XII.

De Codicillis.

2285 **P**Ræter testamentum ultimis voluntati- bus annumerantur donatio causa mortis, de qua jam diximus à n. 1956. & *Codicilli*, de quibus in sequentibus. *Codicillus* igitur (ut diximus n. 1992.) est species ultimæ voluntatis, quo nec hæ- ritas